

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Generalibus Principiis Amoris Et Morum - Prolegomena septem,
Librosque undecim complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XV. Reglæ ad dignoscendam Traditionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73187](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73187)

Deus per totam nobis suam Scripturam loquitur, ut nos ad suum & proximi amorem trahat.

100 *Regula sexta.* Quando per regulas præcedentes verum sacri eloquii sensum assequi non possumus, consulendus est Ecclesiæ sensus, Patrumque consensus, juxta Tridentinum n. 98. relatum. Dum igitur omnes, vel ferè omnes Patres in aliquo sensu, tamquam legitimo, conveniant, contrarium in sensum Scripturam interpretari verat Concil. ibidem. Dum verò dissentiant inter se Patres, eorum sententia præferenda, pro qua clariora efficacioraque Scripturæ sunt testimonia. De quo si dubium sit, illorum Patrum sententia prælegendæ est, quorum (in materia de qua agitur) autoritas est præcipua, ut Augustini in materia de Gratia.

101 Sensum porò Ecclesiæ, vel ex traditione dignoscimus (de qua capite sequenti) vel ex definitione, seu declaratione ipsius, vel ex consuetudine, quam tota vel ferè tota frequentat Ecclesiæ, de qua S. Thomas 2. 2. q. 10. a. 12. ait, quòd *maximam habet auctoritatem Ecclesiæ consuetudo, quæ semper est in omnibus amulanda (quia & ipsa doctrina Catholicorum Doctorum ab Ecclesiâ auctoritatem habet)* vel denique ex publicis orationibus, quibus omnes per Ecclesiâ Sacerdotes sub Missæ sacrificio, vel Horarum Canonicarum officio, Deum obsecrare solent: utpote ex quibus Ecclesiæ sensum Augustinus ipse demonstrat in l. de dono Persever. c. 23. sicut & Cælestinus Papa in Epist. ad Episc. Gall. c. 11. ubi sic: *Obsecrationum quoque sacerdotalium sacramenta respiciamus, quæ ab Apostolis tradita, in toto mundo, atque in Ecclesiâ Catholica uniformiter observantur, ut legem credendi statuat lex supplicandi.*

102 *Istæ sunt regulæ ad legitimam interpretationem Scripturæ sacræ; pro germana etiam SS. Patrum interpretatione proportionaliter observandæ. Quorum proinde testimonia 1º. intelligenda sunt juxta proprium sensum quem liquidò præ se ferunt verba ipsorum, nisi alia testimonia eorundem manifestè cogant in oppositum. Aliàs nihil etiam fixum ex testimoniis ipsorum erui possit, sed ad suum cuique sensum trahere illa liceret. Quod improbatum est Prolegom. 1. c. 6. & Prolegom. 2. c. 7. & 17. & Prolegom. præsentis c. 11.*

103 2º. Legitimus sensus doctrinæ Sanctorum, est ille, quem contextus sermonisque circumstantiæ probant ab ipsis intentum; non ille, quem pro visa sibi ratione, absque adminiculo contextus, vel circumstantiarum sermonis, sibi quisque fingit. Aliàs tota pariter auctoritas ipsorum enervaretur, semper Patres dicerent quod vellemus, quodque unicuique ratio sibi visa suggereret, ad cuius præscriptum inflectere liceret documenta Patrum. Quod iidem locis pluribus est improbatum. *Optimus ergo lector est (inquit Hilarius l. 1. de Trinit.) qui dictorum intelligentiam expectat ex dictis potius quam imponat, & retulerit magis quam attulerit; neque cogat id videri dictis contineri,*

Tom. I.

quod ante lectionem præsumpserit intelligendum.

3º. Cum disceptatio est de sensu, quem sanctus Doctor intendit, præ alio tenendus est ille, qui conformior est usitatæ phrasi ipsius, textualque obscurior per clariorem illustrandus, ac summoperè cavendum, ne per unum vel alterum subobscurum, vel obiter scriptum, innumeri manifestique subvertantur, vel excogitatâ distinctiunculâ, absque ullius textus adminiculo, textus omnes eludantur. Tum ob dicta n. 99. & Proleg. 1. n. 49. & 50. & Proleg. 2. n. 129. Tum quia id contrarium est legitimo distinctionum usui, qui est ad firmandam illustrandamque, non ad eludendam subvertendamque doctrinam, cui adhibetur.

CAPUT XV.

Regulæ ad dignoscendam Traditionem.

Prima est declaratio Ecclesiæ, asserentis aliquid à Christo vel Apostolis esse traditum. Ecclesiæ namque columna est, & firmamentum veritatis, regiturque & instruitur à Spiritu S. ne erret in veritatibus & traditionibus declarandis.

Secunda: quando universa Ecclesiæ aliquid tenet, quod neque in sacris Litteris habetur, neque in Conciliis institutum reperitur, signum est ab Apostolis esse traditum. Ita S. Augustinus l. 4. de baptismo c. 24. *Quidquid autem tenetur ab omnibus unanimiter Patribus, ab universa tenetur Ecclesiæ. Si ergo omnes unanimiter Patres in aliqua fidei vel morum veritate conspirant, quæ nec in sacris exstat Litteris, nec in Conciliis instituta est, hujusmodi veritas censetur Apostolicæ esse traditionis.* Et de hujusmodi Zozimus Papa c. *contra statuta 25. q. 1. dicit: Contra statuta Patrum condere aliquid, vel mutare, nec hujus quidem Sedis potest auctoritas: apud nos enim inconculsis radicibus vivat antiquitas, cui decreta Patrum sanxere reverentiam.*

Tertia: ubicumque plures è gravioribus, plurium Nationum, Patribus apertè conspirant in eundem sensum, in materia fidei vel morum, nec aliorum veterum Patrum sententia reperitur in contrarium, conspirans illorum sententia, sufficiens argumentum est traditionis, cujus SS. Patres depositarii sunt ac testes fideles. Probat, tum ex Tertulliano l. de Præscript. c. 28. dicente: *Quod apud multos unum invenitur, non est erratum, sed traditum.* Tum ex eo quòd aliud argumentum traditionis, non legatur in Conciliis Nicæno, Ephesino, Constantinopolitano, Chalcedonensi, cæterisque Conciliis; utpotè, in quibus prolata non leguntur Patrum omnium testimonia (quod & nimis prolixum, & moraliter vix possibile fuisset) sed plurimum è gravioribus, nullo aliorum præcorum Patrum testimonio in contrarium apparente. In horum fidem Salmeron to. 1. Proleg. 9. c. 50. refert, quòd "consilium Sismi Diaconi libenter accepit Theodosius Impe-

rator, ut, in controversia de fide Trinitatis cum hæreticis, producerentur sententiæ tantum eorum Patrum, qui in veteri, sive in priori Ecclesia floruerunt. Ac in tertia Oecumenica Synodo, quæ Ephesi celebrata est contra Nestorium, paucorum quorundam Patrum testimoniis, qui in proxima Ecclesia illustres extiterant, causa evicta fuit. Atque hanc rationem cunctas hæreses jugulandi sectata sunt cætera omnia Concilia Catholica. Vincen-
tius quoque Lyrinensis commonit. 2. c. 2. ostendit, in Concilio Ephesino, totius Ecclesie Traditionem decem Patrum Orientis, & Occidentis testimonio comprobata fuisse, nec majorem testium numerum ad id desideratum fuisse.

108 Eandem rationem, sive regulam, sectati sunt Patres passim omnes. Hac enim ratione S. Hieronymus Helvidii jugulavit hæresim. S. Augustinus hæresim Donatistarum, Pelagianorumque. S. Leo Papa eadem ratione Eutycherem de hæresi convicit apud Leonem Augustum, sicut & Monothelitas Agatho. Idem adversus Græcorum errores Concilium præstitit Florentinum.

CAPUT XVI.

Regule in hac nostra Theologia Morali sequenda.

109 **R**ecapitulando itaque hæc dicta, sive tot, & tam palpabilia argumenta, quibus tum autoritate, tum ratione, tum experientia demonstratum est, rationem purè humanam (antecedentem documenta Scripturæ, Ecclesie, Patrum) ob nimiam cæcitatem & insufficientiam suam, atque in errores proclivitatem, idoneam non esse regulam, quæ nos dirigat in materia morum; statutum nobis est ipsam habere suspectam, nec Moralem nostram tam lubricæ committere regulæ, ne in nos quadret illud Augustini 32. contra Faustum 19. *Quò te committis anima misera, infirma, carnalibus nebulis involuta, quò te committis? Ei se committat, qui voluerit; desipiat cum ea, qui tot argumentis experientis adduci noluerit, ut sapiat. Nobis statutum est,*

110 1°. Acquiescere monitis Spiritus sancti. Proleg. 2. c. 13. relatis.

111 2°. Insistere documentis & exemplis Sanctorum, veterumque Theologie Moralis Compilatorum, imò ipsius etiam Christi, Apostolorum, Conciliorum, summorum Pontificum, tum ibidem, tum Prolegom. 1. c. 7. productorum.

112 3°. Servare regulas christianæ humilitatis, simplicitatis, modestiæ ac prudentiæ, Prolegom. 2. c. 14. Regulas item sapientiæ, ibidem c. 17. recensitas.

113 4°. Moralem nostram depromere ex solis germanis fontibus illius, sive firmis, tutis ac propriis Theologie principiiis, de quibus Prolegom. 3. c. 9. utpote ex quibus solis sua mo-

rum dogmata deprompserunt Concilia, summi Pontifices, veteresque Patres omnes; quæque sola, tamquam propria Theologie principia Sixtus V. commendat in Bulla *Triumphantis Hierusalem*, dicens, *quòd hujus tam salutaris scientiæ cognitio & exercitatio ab uberissimis divinarum Litterarum, SS. Pontificum, SS. Patrum & Conciliorum fontibus dimanat.* Ex quibus etiam Patres ac Theologi novissimi Concilii Tridentini sententias suas derivare jussi sunt, ut vidimus Prolegom. 1. n. 58.

5°. Ab extremis opinionibus, tam scilicet rigidioribus, quàm laxioribus cavere. Ob rationes allatas Prolegom. 2. c. 18.

6°. Incerta ut certa non definire, in materiisque Catholicis inter Doctores adhuc hinc inde controversis, nullaque adhuc Ecclesie declaratione alterutram in partem determinatis, ab omni censura, nota, improprio adversæ partis abstinere. Ob dicta ibidem c. 9.

7°. A generalibus Dei præceptis, Scripturæque sententiis, ratione purè humanâ, nobis visâ, numquam excipere, tamque Scripturam, quàm SS. Patres, juxta regulas 14. supra memoratas, rotundè explicare, ut sapiunt, utque contextus & circumstantiæ sermonis exigunt.

8°. Ubicumque SS. Patres stabunt pro dogmate aliquo, jus divinum, seu naturale, seu positivum concernente; Recentiores verò, ob solam humanam rationem, sibi visam, stabunt ex adverso, Patrum autoritatem doctrinamque, præsertim inconcussa tutissimaque Augustini & Aquinatis dogmata, Recentiorum illorum opinionentis præferre, solosque illos Theologos audire, qui ex germanis Theologie Moralis fontibus supradictis doctrinam suam erunt; non verò Recentiores illos, vel Recentiorum græges, qui à regia Sanctorum Theologia recedunt. Neque enim talium multitudo conciliat ipsis autoritatem in Morali doctrina magni faciendam, cum Moralem doctrinam suam ex germanis legitimisque fontibus non deriverit, nec proinde ipsi, ea in materia, ad numerum solidè eruditorum pertineant, meliusque sit nullos, quàm tales Theologos habere, ut ex Gersono Merbesius observat in Summâ Christiana p. 1. q. 15.

CAPUT XVII.

Rationes cur Moralis nostra potissimum depromatur ex S. Augustino & S. Thoma.

Tamet si Morales resolutiones nostras ex aliis quoque Patribus sumus deprompturi, potissimum tamen ex Augustino & Aquinate; neque enim dubitare possumus, tot inter errandi pericula, tutò fore Moralem doctrinam, si duorum illorum præclarissimorum Doctorum vestigiis insistat; cum nec securiores Duces (post sacros Scriptores) videatur habere posse, nec probatiores sequi Doctores.

Enimverò quod ad Augustinum attinet, 23 Summi Pontifices, Concilia 15, omnes